

Diplomová práce: **Dětská pojetí vybraných témat historického učiva v primární škole**

Autorka: **Lucie Bílá**

Oponentský posudek: ing. Michaela Dvořáková, PhD.

Autorka si stanovuje za cíl hledat možnosti výuky témat nedávné české historie. Součástí práce má být zmapování předpokladů a problémů takové výuky zejména na straně žáků.

Cíl je formulován jako výrazně praktický, k jeho naplnění diplomantka zpracovala obsahově rozsáhlé teoretické kapitoly věnované předpokladům a problémům výuky. Práce seznamuje čtenáře s aktuálním pojetím výuky historie obecně, uvádí do problematiky výuky historie na primární škole a představuje i otázky výzkumu dětských pojetí. Dalším úkolem zpracovávaným v teoretické části je kapitola moderních dějin zaměřená na kolektivizaci zemědělství. Autorka čerpá z odpovídajících aktuálních zdrojů, i když hojně citovanou práci Mareše (2013) uvádí v seznamu literatury pouze v jejím prvním vydání Čáp, Mareš (2001). V seznamu literatury jsou i další drobné nejednotnosti, formální nedostatky a překlepy.

Empirická část vychází z předpokladu, že žáci dosud nemají ucelenější pojetí zpracovávaného období moderních dějin Československa, konkrétně období komunismu, a proto velký prostor věnuje tvorbě vyučovacích hodin a dokumentaci jejich pilotáže. Zde oceňují široce pojatý průzkum učebnic a využitelné literatury. Postupnou pilotáží vyučovací jednotky diplomantka hodnotí využitelnost jednotlivých zdrojů a to na základě ověření dosaženého žákovského pojetí. Diplomantka navrhuje, ověřuje a postupně upravuje vyučovací jednotku ve třech cyklech celkově na 7 školách. Pro specifické potřeby výuky nakonec zpracovává s využitím uvedených historických i didaktických zdrojů vlastní komiks. Pomocí rozhovorů zaměřených na dětská porozumění etickým problémům spojeným s právem na osobní vlastnictví, s otázkou sociální spravedlnosti a metod vyrovnávání majetkových rozdílů ve společnosti získává po realizované výuce zpětnou vazbu, která nabízí cenné podněty k dalšímu promýšlení didaktického uchopení výuky moderních dějin. Analýzu a interpretaci dětských porozumění elicitovaných v průběhu ověřování vyučovací jednotky považují za nejcennější část práce a domnívám se, že by bylo užitečné na ni v dalším zkoumání navázat.

Diplomantka předloženou práci prokázala na vynikající úrovni schopnost navrhnout učební jednotku na základě zpracování odborných zdrojů, získávat zpětnou vazbu z pilotáže a dále s ní pracovat při dalším rozvoji vyučovací jednotky. Právě hloubku zpracování a využití zpětné vazby považují v této práci za mimořádně kvalitní.

Na základě uvedeného hodnocení práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Zhodnoťte, do jaké míry byli žáci schopni posuzovat pojetí sociální spravedlnosti komunismu, bez vazby na konkrétní příběh.
2. Jak byste svá zjištění o dětských porozuměních aplikovala na jiná období moderních dějin?

V Praze 26. 8. 2017

Ing. Michaela Dvořáková. PhD.
Katedra občanské výchovy a filosofie